Університет
імені Альфреда Нобеля

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
РЕКТОР,
ГОЛОВА ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ
_____ С.Б. ХОЛОД
"__" _____ 2022 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD)

зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність

Затверджено на засіданні приймальної
комісії, протокол №1 від 11.01. 2022 р.

Дніпро
2022

Програма фахового вступного екзамену зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність / В.А. Павлова, О.В. Кузьменко. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. – 8 с.

Укладачі:
В.А. Павлова, доктор економічних наук, професор;
О.В. Кузьменко, кандидат економічних наук, доцент.

Затверджено на засіданні приймальної комісії, протокол №1 від 11.01. 2022 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри міжнародної торгівлі і підприємництва, протокол №5 від 20.12.2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення..... 3
2. Структура фахового екзамену.....3
3. Змістова програма вступних випробувань 4
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....4
4. Приклад типової практичної ситуації.....6
5. Література.....7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою фахових вступних випробувань є встановлення рівня знань та умінь осіб, які виявили бажання навчатися в аспірантурі за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

До випробувань допускаються особи, що мають ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спорідненими спеціальностями «Товарознавство і торговельне підприємництво», «Біржова діяльність», «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)», «Управління персоналом та економіка праці», а також особи, що здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю. На магістерську програму може вступити особа, що має диплом магістра або спеціаліста за спеціальностями «Товарознавство і комерційна діяльність», «Товарознавство та експертиза в митній справі», «Експертиза товарів та послуг», «Управління безпечністю та якістю товарів», «Організація оптової та роздрібної торгівлі».

Програма фахового екзамену охоплює дисципліни:

підприємництво,

економіка торгівлі,

основи біржової діяльності.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних фахових випробувань на навчання в аспірантурі екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Вступні випробування проводяться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання в аспірантурі. Під час екзамену вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. СТРУКТУРА ФАХОВОГО ЕКЗАМЕНУ

Фаховий екзамен складається з двох частин:

1) теоретична частина, яка передбачає перевірку засвоєння теоретичного матеріалу у формі відповідей на два питання з зазначених у пп. 1 дисциплін;

2) практична частина, яка передбачає письмове розв'язання типового професійного завдання.

Практична частина містить типові професійні завдання за змістовими модулями, що імітують умови (ситуації) практичної діяльності.

3. ЗМІСТОВА ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ «Підприємництво»

1. Форми та види підприємницької діяльності.
2. Підприємець як суб'єкт економічних відносин.
3. Підприємництво, невизначеність, ризик.
4. Оцінка фінансової стійкості фірми та потенційного банкрутства.
5. Зовнішнє середовище підприємництва.
6. Економічні та організаційні закономірності індивідуального й корпоративного підприємництва.
7. Організація власної справи.

Розділ «Економіка торгівлі»

1. Основні фонди та оборотні активи підприємства. Ефективність їх використання.
2. Трудові ресурси підприємства. Продуктивність праці робітників. Чисельність.
3. Показники товарообороту підприємства. Аналіз і планування.
4. Доходи торговельного підприємства. Аналіз та планування.
5. Витрати торговельного підприємства. Аналіз та планування.
6. Прибуток і рентабельність торговельного підприємства. Аналіз та планування.
7. Фінансові ресурси торговельного підприємства.

Розділ «Основи біржової торгівлі»

1. Біржовий товар
2. Міжнародні біржові ринки
3. Основні теорії функціонування ф'ючерсних ринків
4. Фундаментальний аналіз біржових цін та курсів
5. Організація біржових торгів
6. Електронний трейдинг – сучасна технологія біржової торгівлі
7. Державне регулювання біржової торгівлі

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

4.1. Для конкурсного відбору при прийомі на навчання в аспірантурі проводяться вступні екзамени за фаховими дисциплінами відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове випробування має на меті визначити встановити відповідність рівня знань та практичної підготовки претендентів до вирішення науково-дослідних, науково-педагогічних та управлінських професійних завдань в галузі

управління та адміністрування за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

В процесі екзамену комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов’язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.

2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.

3. Обсяг знань з підприємництва, економіки торгівлі, основ біржової діяльності.

Оцінка за результатами вступного екзамену виставляється за 100-бальною шкалою.

4.2. Особи, які одержали ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися в аспірантурі за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність складають додатковий фаховий екзамен з менеджменту та торговельного підприємництва.

Додатковий фаховий екзамен має на меті встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за зазначеною програмою.

Оцінка за результатами додаткового фахового екзамену виставляється за 100-бальною шкалою.

4.3. При підрахунку конкурсного балу для осіб, зазначених у п. 4.2 враховується середня оцінка, одержана за фаховий екзамен та додатковий фаховий екзамен.

4.4. Для вступників на навчання в аспірантурі обов’язковим є складання вступного екзамену з іноземної мови. Оцінка за результатами вступного екзамену виставляється за 100-бальною шкалою.

4.5. Для вступників на навчання в аспірантурі за відповідною спеціальністю конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування та вступного екзамену з іноземної мови.

4.6. Для вступників, які одержали ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, при зарахуванні на навчання конкурсний бал обчислюється як сума середньої оцінки за фаховий екзамен та додатковий фаховий екзамен й оцінки вступного екзамену з іноземної мови.

4.7. У разі, якщо вступник ***має однакові конкурсні бали*** під час конкурсного відбору враховуються ***додаткові бали*** за участь в олімпіадах, конкурсах, наявність публікацій науково-дослідницького характеру, що відповідають спеціальності.

За участь в професійно орієнтованих олімпіадах, конкурсах, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру вступник отримує 50 додаткових рейтингових балів незалежно від кількості та обсягу публікацій чи кількості конкурсів (олімпіад), в яких вступник приймав участь. Факт наявності та відповідність змісту публікацій спеціальності встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих вступником

оригіналів або завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

5. ПРИКЛАД ТИПОВОГО СИТУАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

Для визначення ступеня забезпеченості торговельного підприємства оборотними активами та прогнозування у подальшому потреби в них дати оцінку зміни оборотності оборотних коштів у плановому кварталі. Визначити суму додаткових залучених або вивільнених з обороту засобів. Зробити висновки.

Показники	Одиниці вимірювання	Базовий квартал	Плановий квартал
Оборот за собівартістю	тис. грн	3282	3298
Середній запас оборотних активів	тис. грн	194	198,9
Оборотність оборотних активів у днях	дні		
Оборотність оборотних активів у кількості оборотів	рази		
Сума вивільнених або додатково залучених коштів	тис. грн	–	

Відповідь (подається у скороченому варіанті)

1. Розраховується товарооборот одноденний
Баз. = 3282/90=36,5 тис. грн
Пл. = 3298/90=36,6 тис. грн

2. Розраховується оборотність оборотних активів у днях
Баз. = 194/36,5 = 5,3 дня
Пл. = 198,9/36,6=5,4 дня

3. Розраховується оборотність оборотних активів в числі оборотів
Баз. = 3282/194=16,9 разів
Пл. =3298/198,9= 16,6 разів

4. Визначається відхилення від базових показників
5,4 - 5,3= +0,1 дня
16,6 – 16,9 = -0,3 рази

5. Розраховується сума додатково залучених засобів
0,1*36,6 = +3,66 тис. грн.

Висновок. За результатами розрахунків в плановому кварталі очікується сповільнення оборотності оборотних активів на 0,1 дня, що спричиняє

необхідність залучення додаткових коштів на суму 3,66 тис. грн.. Керівництво підприємства має врахувати означену ситуацію при прогнозуванні потреби в оборотних активах та покращенні фінансових показників.

5. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ «Підприємництво»

1. Іванюта С.М. Підприємництво та бізнес-культура: навчальний посібник / С.М. Іванюта, В.Ф. Іванюта. – К.: «Центр учбової літератури», 2007. – 287 с.

2. Мороз О.М. Основи підприємництва: навчальний посібник / О.М. Мороз, В.І. Невмержицький. – К.: КНТЕУ, 2005.

3. Мочерний С.В. Основи підприємницької діяльності: навчальний посібник / С.В. Мочерний, О.А. Устенко, С.І. Чеботар. – К.: ВЦ «Академія», 2003. – 280 с.

4. Сизоненко В.О. Сучасне підприємництво: підручник / В.О. Сизоненко. – К.: Знання-Прес, 2008. – 440 с.

Розділ «Економіка торгівлі»

1. Власова Н.О. Економіка торгівлі: навчальний посібник / Н.О. Власова, В.А. Гросул, Н.С. Краснокутська, О.А. Круглова, М.В. Чорна, О.М. Филипенко. – Х.: Світ Книг, 2015. – 473 с.

2. Економіка торговельного підприємства: підручник / за ред. проф. Н. М. Ушакової – К.: Хрещатик, 1999. – 800 с.

3. Сиротенко С.Я. Економіка підприємства: практикум / С.Я. Сиротенко. – К.: КНТЕУ, 2007. – 108 с.

4. Яковлєв Ю.П. Економіка торгівлі: навчальний посібник / Ю.П. Яковлєв. – Херсон: Олді-плюс, 2004. – 356 с.

5. Павлова В.А. Экономика торговли: краткий конспект лекций с элементами решения задач / В.А. Павлова. – Электронная версия, 2015. – 49 с.

Розділ «Основи біржової діяльності»

1. Биржевая деятельность: ученик / под ред. А.Г. Грязнова, Р.В. Корнеевой, В.А. Галанова. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 240 с.

2. Резго Г. Я. Биржевое дело: учебник для студентов вузов / Г. Я. Резго, И. А. Кетова ; ред. Г. Я. Резго; Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2010. – 145 с.

3. Сохацька О.М. Біржова справа: підручник / О.М. Сохацька. – Тернопіль: Вид-во «Карт-бланш», К.: Кондор, 2008. – 632 с.

4. Чесноков В.Л. Біржові операції: навчальний посібник / В.Л. Чесноков. – К.ЦУЛ,2008. – 192 с.

Навчальне видання
Програма фахового вступного екзамену на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність

Підписано до друку Формат 60 Х 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет імені Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
.

Лист погодження

Випускаючий підрозділ: аспірантура та докторантура

	Посада	***ПІБ***	***Підпис***	***Дата***
Розробили	професор	Павлова В.А.		
	професор	Холод С.Б.		
	доцент	Кузьменко О.В.		

Документ узгоджено:

Посада	***ПІБ***	***Підпис***	***Дата***
Проректор із забезпечення якості вищої освіти	Шкура І.С.		
Проректор наукової діяльності	Степанова Г.А.		
Начальник департаменту дидактики	Онищенко М.Ю.		
Завідувач аспірантури та докторантури	Куянова С.І.		
Відповідальний секретар приймальної комісії	Бойко Л.Г.		